

**U Z N E S E N I E**

*Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa M. C., bytom v K., v dovolacom konaní zastúpeného JUDr. M. S., advokátom v K., proti odporcovi K., so sídlom v K., zastúpenému JUDr. Ing. M. V., bytom v K., o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru a iné, vedenej na Okresnom súde Košice II pod sp. zn. 42 C 191/2010, o dovolaní navrhovateľa proti uzneseniu Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2012, sp. zn. 1 Co 274/2011, takto*

**r o z h o d o l :**

*Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Košiciach z 28. decembra 2012 sp. zn. 1 Co 274/2011 z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.*

**O d ô v o d n e n i e**

*Okresný súd Košice II rozsudkom z 20. júna 2011, č. k. 42 C 191/2010-54 určil, že výpoveď odporcu zo 14. septembra 2010 daná navrhovateľovi je neplatná, návrh (v prevyšujúcej časti) o náhradu mzdy s príslušenstvom vylúčil na samostatné konanie a odporcovi uložil povinnosť nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 382,36 Eur na účet jeho právneho zástupcu do troch dní.*

*Na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že návrh je dôvodný, lebo výsledkami vykonaného dokazovania bolo preukázané, že odporca vo výpovednom prejave zo 14. septembra 2010 nedostatočne konkretizoval výpovedný dôvod tak z časového hľadiska, ako aj z hľadiska skutkového, keď z neho nebolo zrejmé, kedy (v ktorom konkrétnom dni), a akým konkrétnym, spôsobom navrhovateľ neuspokojivo plnil pracovné úlohy. Výpovedný dôvod podľa ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d/ bodu 4 Zák. práce totiž odporca skutkovo vymedzil tak, že navrhovateľ nezabezpečil vývoz tovaru a jeho dodanie zákazníkom vo viacerých prípadoch napriek tomu, že zákazníkom objednaný tovar bol na sklade. Druhým dôvodom výpovede bola skutočnosť, že navrhovateľ nezabezpečil vývoz už vyfakturovaného*

tovaru pre firmu R.; v tomto prípade však išlo o ten istý dôvod, na ktorý bol navrhovateľ upozornený listom z 13. júla 2010, v ktorom nebola určená žiadna primeraná lehota na odstránenie nedostatkov, takže ani tento skutok neuznal za spôsobilý založiť výpovedný dôvod pre neuspokojivé plnenie pracovných úloh v zmysle vyššie uvedeného zákonného ustanovenia. O trovách konania rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O. s. p.

Na odvolanie odporcu Krajský súd v Košiciach uznesením z 28. decembra 2012, sp. zn. 1 Co 274/2011 rozsudok súdu prvého stupňa vo vyhovujúcej časti a v časti týkajúcej sa trov konania zrušil a (v rozsahu zrušenia) vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie z dôvodu, že súd prvého stupňa svoj vyhovujúci rozsudok založil na skutkových záveroch, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní. Vložil ustanovenia § 63 ods. 1 písm. d/ bod 4 Zák. práce a poukázal na to, že zo skutkového vymedzenia výpovedného dôvodu uvedeného vo výpovedi zo 14.9.2010 vyplýva, že zamestnávateľ navrhovateľovi vytykal neuspokojivé pracovné výsledky spočívajúce v nezabezpečení vývozu a dodania objednaného tovaru zákazníkovi napriek tomu, že tento bol na sklade a to vo viacerých prípadoch, ako aj v tom, že nezabezpečil vývoz už vyfakturovaného tovaru pre spoločnosť R.. Pri porovnaní skutkového vymedzenia uvedeného vo výpovedi a v upozornení z 13.7.2010 uviedol, že **je zrejma dostatočná konkretizácia porušenia pracovných povinností navrhovateľa pri vybavovaní zákaziek spoločnosti R..** „Skutočnosť, že sa jedná o rovnakú spoločnosť a aj porušenie povinností žalobcu spočívala v nedostatočnom vybavení zákazky tejto spoločnosti, ešte neznamená, že ide o totožné skutky.“ Uviedol, že navrhovateľ pochybil pri vybavovaní zákazky pre túto spoločnosť opakovane dvakrát, pričom mu bolo toto porušenie vytykané v upozornení z 13.7.2010 a napriek tomu sa ho dopusti opakovane, čo bolo zistené pri kontrole pracovnej činnosti 10.9.2010.

Toto uznesenie odvolacieho súdu napadol dovolaním navrhovateľ. Navrhol, aby dovolací súd uznesenie odvolacieho súdu **zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie** z dôvodu, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.), čím došlo aj k vade podľa ustanovenia § 241 ods. 2 O. s. p. písm. a/. Dôvodil aj tým, že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a že rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Uviedol, že z ustanovenia § 221 ods. 1 O. s. p. vyplýva, z akých dôvodov môže odvolací súd zrušiť rozhodnutie súdu prvého stupňa, pričom v predmetnej veci **odvolací súd neuviedol ani jeden z týchto dôvodov;** z jeho rozhodnutia preto nie je zrejmé, prečo rozhodnutie súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. **Jediným dôvodom pre zrušenie odvolaním napadnutého**

**rozhodnutia bolo nesprávne hodnotenie dôkazov a z toho vyplývajúce nesprávne skutkové závery súdu prvého stupňa.** Tento postup odvolacieho súdu je bezprecedentný a v rozpore s ustanoveniami § 122 a 123 O. s. p., prostredníctvom ktorých sa realizuje právo účastníka konania zakotvené v článku 46 ods. 1 Ústavy SR. Odvolací súd totiž **sám vyhodnotil** jeho výpoveď a tiež aj výpoveď konateľky odporcu a skutkové závery, ku ktorým došiel odvolací súd z jeho výpovede nevyplývajú. **Rovnako nepripustil**, že mu boli opätovne vytykané nedostatky pri opätovnom vybavovaní zásielky pre spoločnosť R. a D. a **nepotvrdil**, že jeho postup pri vybavovaní zásielky pre konkrétnu firmu bol nesprávny, a že **sa tak stalo potom, čo bol na uvedené nedostatky upozornený.** **Odvolací súd nezohľadnil**, že konateľka odporcu sa na pojednávaní (23.5.2011) opätovne vyjadrila, že v upozornení z 13.7.2010 a vo výpovedi zo 14.9.2010 **ide o to isté porušenie pracovnej disciplíny.** Poukázal na ustanovenia § 122 ods. 1, ods. 3, § 213 ods. 3, § 226 O. s. p. a vyvodil, že **právny názor vyslovený v dovolaní napadnutom uznesení povedie k zamietnutiu jeho návrhu, lebo súd prvého stupňa sa nemôže odchyliť od právneho názoru vysloveného v zrušujúcom uznesení, že výpoveď je dostatočne konkretizovaná a že opakovane pochybil aj po upozornení, a že vytykané nedostatky bolo možné odstrániť bez poskytnutia primeranej lehoty.** Za týchto okolností nebude mať možnosť v odvolacom konaní dosiahnuť zmeny zamietajúceho rozhodnutia súdu prvého stupňa a týmto postupom mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Navyše, odvolací súd došiel k takým právnym záverom, ktoré sú v právnej teórii a v právnej praxi posudzované diametrálne odlišne (R 2/1971, V 2/1967, B 3/1977, R 29/1997, 5 Cdo 86/1998, 21 Cdo 1558/2001, 2 Cdo 69/2007, 21 Cdo 2999/2000) najmä v súvislosti s **určením lehoty na odstránenie zistených nedostatkov, jej primeranosti a tiež aj v súvislosti so samotnou konkretizáciou zistených nedostatkov.** **Napokon odvolaciemu súdu vytkol, že svoje rozhodnutie neodôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p.**

Odporca navrhol, aby Najvyšší súd SR dovolanie navrhovateľa odmietol. Zdôraznil, že v predmetnej veci boli splnené všetky hmotnoprávne podmienky výpovede v zmysle príslušného ustanovenia Zákonníka práce, a že v priebehu súdneho konania nedošlo k vade v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p. v zmysle, v akom to uvádza navrhovateľ vo svojom dovolaní.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal účastník konania, preskúmal dovolaním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a došiel k záveru, že ho treba zrušiť a vec vrátiť odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

*Pri skúmaní prípustnosti dovolania dovolací súd zohľadnil platnú právnu úpravu v tom, že dovolaním možno napadnúť len právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O. s. p.) a (so zreteľom na skutočnosť, že odvolací súd rozhodol uznesením), skúmal podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti uzneseniu odvolacieho súdu podľa ustanovenia § 239 O. s. p. a tiež aj v zmysle ustanovenia § 237 O. s. p., podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu (t. j. tak proti jeho uzneseniu, ako aj proti jeho rozsudku), ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.*

*V predmetnej veci dovolanie v zmysle ustanovenia § 239 O. s. p. nie je prípustné, lebo uznesenie odvolacieho súdu v predmetnej veci nemožno podriaďiť pod žiaden dôvod prípustnosti vyplývajúci z ustanovenia § 239 O. s. p. Odvolací súd totiž uznesenie súdu prvého stupňa nezmenil, ale ho potvrdil a nerozhodoval ani vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.) na zaujatie stanoviska. Rovnako odvolací súd vo svojom potvrdzujúcom uznesení prípustnosť dovolania nevyslovil a nejde o potvrdzujúce uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, ani o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 1 písm. a/, písm. b/ O. s. p., ods. 2 písm. a/, písm. b/, písm. c/ O. s. p.). Dovolanie navrhovateľa preto podľa ustanovenia § 239 ods. 1 a ods. 2 O. s. p. nie je prípustné.*

*Zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu nie je uznesením zmeňujúcim; odvolací súd ním nekonštituoval práva a povinnosti účastníkov konania inak, než súd prvého stupňa. Dovolanie by bolo proti nemu prípustné iba v prípade, ak by v konaní, v ktorom bolo vydané, došlo k vadám vymenovaným vo vyššie citovanom ustanovení § 237 O. s. p. Dovolací súd preto v súlade s ustanovením § 242 ods. 1 druhá veta O. s. p. skúmal, či dovolaním napadnuté uznesenie nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd vymenovaných v tomto zákonom ustanovení.*

*Pochybenie uvádzané pod písmenami a/ až e/ a písmenom g/ O. s. p. dovolateľ neuvádza a takého pochybenia nezistil ani dovolací súd. Dospel však k záveru, že v predmetnej veci odvolací súd svojím postupom navrhovateľovi odňal možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O. s. p.).*

*Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny postup súdu priečiaci sa zákonu alebo inému všeobecne záväznému právnomu predpisu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie procesných práv účastníka občianskeho súdneho konania.*

*V tejto súvislosti treba uviesť, že v predmetnej veci odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 O. s. p. bez toho, aby existoval čo len jediný z dôvodov v ňom uvedených pod písmenami a/ až j/. Ak teda neexistoval zákonný dôvod ani na zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa (§ 221 ods. 1 O. s. p.) a neboli splnené podmienky ani na jeho potvrdenie (§ 219 O. s. p.), odvolací súd mohol preskúmaný rozsudok jedine zmeniť podľa ustanovenia § 220 O. s. p., čo však neurobil.*

*Ako je zrejmé z obsahu spisu, odvolanie v predmetnej veci bolo odôvodnené tým, že súd prvého stupňa na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 1 písm. d/ O. s. p., v dôsledku čoho odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Urobil tak bez toho, aby bol nariadil pojednávanie podľa ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a dokazovanie vykonané súdom prvého stupňa prehodnotil bez toho, aby ho bol doplnil v zmysle § 213 ods. 3 O. s. p. Takto prehodnotil aj výpoveď samotného navrhovateľa (a to v jeho neprospech), keď (okrem iného) konštatoval, že „sám navrhovateľ pripustil, že jeho postup pri vybavovaní zákaziek pre konkrétnu firmu bol nesprávny a opakovane potvrdil aj to, že sa tak stalo potom, čo bol na uvedené nedostatky upozornený“.*

*Možno preto uzavrieť, že odvolací súd porušil ustanovenia § 220 O. s. p., keď napriek tomu, že neboli splnené podmienky ani na potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa (§ 219 O. s. p.), ani na jeho zrušenie (§ 221 ods. 1 O. s. p.) zrušil tento rozsudok a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Súčasne porušil aj ustanovenia § 214 ods. 1 písm. a/ v spojení s § 213 ods. 3 O. s. p., keď v predmetnej veci nenariadil pojednávanie, hoci ho bolo treba zopakovať a doplniť, lebo mal za to, že súd prvého stupňa na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam.*

Výsledkom kumulácie porušenia vyššie citovaných procesných ustanovení (prehodnotením dokazovania vykonaným v rozpore s ustanovením § 213 ods. 3 O. s. p., nenariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 1 písm. a/ O. s. p. a nesprávne zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa a jeho vrátenie na ďalšie konanie) bol záver odvolacieho súdu, podľa ktorého hodnotenie dôkazov vykonaných súdom prvého stupňa bolo nesprávne, lebo nezodpovedá postupu uvedenému v ustanovení § 123 O. s. p.

V príčinnej súvislosti s porušením citovaných zákonných ustanovení, teda v príčinnej súvislosti s nesprávnym úradným postupom, odvolací súd vytvoril navrhovateľovi prekážku urobiť jeho právnu vec byť predmetom dovolacieho konania. Ak by totiž odvolací súd (pri dodržaní vyššie uvedených zákonných ustanovení) bol zmenil rozsudok súdu prvého stupňa a návrh zamietol, dovolanie by bolo prípustné v zmysle § 238 ods. 1 O. s. p. Ak tak neurobil a následkom porušenia uvedených procesných ustanovení navodil stav, podľa ktorého nasledujúce rozhodnutie súdu prvého stupňa bude v neprospech navrhovateľa a odvolací súd ho potvrdí, dovolanie proti nemu opäť nebude prípustné.

Za týchto okolností dovolací súd dospel k záveru, že v predmetnej veci so zreteľom na názor odvolacieho súdu (vedúci k zamietnutiu návrhu), ktorý je výsledkom kumulácie viacerých vážnych procesných pochybení odvolacieho súdu, navrhovateľovi bola postupom odvolacieho súdu odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O. s. p. Odňatie možnosti konať pred súdom spočíva v strate možnosti vecného preskúmania právnej veci navrhovateľa v dovolacom konaní a súčasne aj v nedosiahnutí meritórneho rozhodnutia jeho právnej veci už v odvolacom konaní, hoci ho bolo možné (nebyť nesprávneho postupu odvolacieho súdu) dôvodne očakávať. Na tomto závere nič nemení skutočnosť, že predmetom dovolacieho konania je zrušujúce uznesenie odvolacieho súdu, že navrhovateľ by v ďalšom konaní mohol uplatňovať svoje procesné práva.

Pokiaľ dovolateľ namieta nesprávne právne posúdenie (pozn.: dovolací súd sa ním nezaoberal), treba uviesť, že nesprávne právne posúdenie je síce dovolacím dôvodom, ale samé osebe nezakladá súčasne aj prípustnosť dovolania.

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 237 O.s.p., ktorá zakladá prípustnosť dovolania navrhovateľa a zároveň aj jeho opodstatnenosť, dovolací súd zrušil napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie (§ 243b ods. 1, ods. 2 O. s. p.).

*V novom rozhodnutí rozhodne súd znova aj o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).*

*Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.*

***P o u ě n i e :*** *Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.*

***V Bratislave 21. augusta 2013***

***JUDr. Daniela Š v e c o v á, v. r.***  
***predsedníčka senátu***

*Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová*